

Döva fångar får compensation i Wisconsin, USA

2 oktober 2024

Foto: Adobe stock

Amerikanska justitiedepartementet meddelade den 30 september att tre fångar i Wisconsins kriminalvårdssystem kommer att få 15 000 dollar vardera som en del av en uppgörelse efter klagomål om att fångar med hörselnedsättning inte haft lika tillgång till program, tjänster och aktiviteter.

Uppgörelsen kommer efter en utredning som visade att Wisconsins kriminalvårdsmyndighet (WDOC) misslyckats med att erbjuda hjälpmedel som teckenspråkstolkar och andra tjänster till fångar med hörselnedsättning. Klagomål kom bland annat från fångar på anstalter i Milwaukee, Racine och Taycheedah, där de rapporterade brister i både tillgång till tolktjänster och reparation av hörapparater, vilket hindrade deras deltagande i viktiga rehabiliteringsprogram.

Som en del av uppgörelsen har kriminalvårdsmyndigheten förpliktat sig att erbjuda hörapparater och cochlea implantat (CI) gratis till de som behöver det, och att snabbt tillgodose teckenspråkstolk vid behov. Myndigheten kommer också att skapa rutiner för att fånga upp och ge stöd till fångar med hörselnedsättning från och med deras ankomst till anstalten.

William F. Sulton, ordförande för Mänskliga Rättigheter i Wisconsin-avdelning, beskrev uppgörelsen som ett steg framåt, men betonade att det inte är tillräckligt. Han menade att en domstol borde övervaka implementeringen av åtgärderna för att säkerställa bättre långsiktig uppföljning.

WDOC:s generalsekreterare Jared Hoy kommenterade att denna nya policy kommer att säkerställa att både personal och fångar är medvetna om de resurser som finns tillgängliga, vilket gör det möjligt för myndigheten att bättre stödja personer med funktionsnedsättning i sin vård.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Initiativ för att stärka unga döva kvinnor i Rwanda

2 oktober 2024

Foto: Adobe stock

Under den Internationella veckan för döva i slutet av september lanserade Rwandas civilsamhälle ett initiativ för att ge unga döva kvinnor yrkesfärdigheter inom områden som sömnad, hotell- och restaurangverksamhet samt frisöryrket. Målet är att främja en mer inkluderande samhällsutveckling.

Programmet, som leds av Rwandas Dövas Kvinnoförbundet (RNADW) i samarbete med Kimisagara Ungdomscenter, syftar till att ge deltagarna praktiska kunskaper och öka medvetenheten om vikten av teckenspråk för att skapa jämlika möjligheter. Enligt Pelagie Muhoracyeye, ordförande för RNADW, kommer programmet att ge 30 unga döva kvinnor gratis utbildning under sex månader. Utbildningen fokuserar på yrken som är avgörande för att förbättra kvinnornas anställningsmöjligheter i Rwanda.

Efter utbildningen förväntas deltagarna kunna starta egna företag, vilket ytterligare stärker deras ekonomiska oberoende. Trots framstegen kvarstår kommunikationssvårigheter som en av de största utmaningarna för döva kvinnor i Rwanda, då många inte kan teckenspråk. På grund av detta begränsas arbetsmöjligheter för dem.

Pelagie påpekar att det också pågår insatser för att förbättra kommunikationen, bland annat genom utveckling av en nationell teckenspråksordbok. Denna ordbok, som tas fram av Nationella rådet för personer med funktionsnedsättning (NCPD) i samarbete med Rwandas dövförbundet (RNUD), är ett viktigt steg mot ett mer öppnare samhälle för döva.

Utöver yrkesutbildningen betonar programmet också att det är viktigt med teckenspråksutbildning för både deltagarna och personalen på Kimisagara Ungdomscenter. Personalen på centret har redan genomgått

teckenspråksutbildning och nu planerar de att även ungdomarna som besöker centret också ska få utbildning, vilket både kan främja jobbmöjligheter och förbättra kommunikationen för döva framöver.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Nystartat dövteam i Värmland

2 oktober 2024

Foto: Region Värmland

I Värmland har döva och personer med grav hörselnedsättning nu tillgång till ett nytt stöd i form av ett dövteam, som erbjuder allt från samtalsstöd till tekniska hjälpmedel och informationstjänster.

Dövteamet, som startade i våras, är en del av tolkcentralen och hörselvården inom Region Värmland. Teamet består av teckenspråkslärare, teckenspråkstolk, teckenspråkig kurator, teknisk audiolog och hörselvårdsingenjörer.

Maria Svensson, biträdande tolkchef och teckenspråkstolk sa att som tolk är hennes uppdrag oftast begränsat till själva tolktillfället men många behöver hjälp med mycket mer än bara tolkning.

Med det nya dövteamet kan stödet utökas och bli mer omfattande. Teamet hjälper bland annat till med samhällsinformation, kontakter med myndigheter och erbjuder samtalsstöd på teckenspråk. De ger även teknisk support kring hörhjälpmedel och informerar om digitala lösningar som appar som omvandlar tal till text.

Varannan vecka erbjuder dövteamet drop-in-tider på Centralsjukhuset i Karlstad. Där är döva och deras anhöriga välkomna, liksom vårdpersonal och andra yrkesverksamma som möter döva i sitt arbete.

Teamet strävar efter att förbättra livskvaliteten för döva genom ökad tillgänglighet

och förståelse för deras behov, både inom vården och i samhället. Maria berättar att de bland annat lyfter hur det kan vara att åka ambulans som döv och vilka utmaningar det innebär.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Döv kvinna mördad efter att hennes hörapparat misstänkts vara en spionutrustning

2 oktober 2024

Foto: Adobe stock

En rysk militärkadett anklagas för mord på en döv kvinna, efter att ha misstagit hennes hörapparat för att vara spionutrustning. Den tragiska händelsen inträffade i Sankt Petersburg, Rysslands näst största stad, rapporterar lokala medier.

Den anklagade militärkadetten heter Nikolaj Tikhonov och är 28 år. Han träffade offret Nadezjda, en 41 årig kvinna på en nattklubb. De spenderade kvällen med att dansa och dricka, innan han bjöd med henne hem till sin lägenhet. På grund av hennes dövhet kommunicerade de via skrivna lappar, vilket Nikolaj misstolkade som en del av en lek.

Väl hemma började Nadezjda, som märkte hans militäruniform, ställa frågor om hans tjänstgöring. Detta väckte Nikolajs misstankar, och när han såg hennes hörapparat trodde han att det var en avlyssningsapparat. Han kopplade snabbt ihop hennes frågor om hans militära tjänst med att hon kunde vara en ukrainsk spion.

I ett raseriutbrott började han slå och sparka henne våldsamt. Efter attacken ringde han nödnumret och berättade att han hade bjudit hem en kvinna som

”visade sig vara en ukrainare”. När polis och ambulans anlände till platsen fann de Nikolaj berusad och kvinnan livshotande skadad. Trots försök att rädda henne avled Nadezjda av sina skador på plats.

Nikolaj arresterades omedelbart och sitter nu häktad i väntan på rättegång, som är planerad att inledas den 21 november.

Händelsen visar hur spänningarna från kriget mellan Ryssland och Ukraina kan ha lett till paranoida tankar, vilket i slutändan gjort att en döv kvinna förlorat sitt liv genom en brutal våldshandling.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Dövas Dag 2024 i Sverige: Konst och media för döva

2 oktober 2024

Filmen är på internationella tecken men man kan välja svenska som undertext.

På den andra dagen av Dövas Dag, Sveriges evenemang för dövgemenskapen ombord på ett kryssningsfartyg, står informationsbås och kulturella aktiviteter på agendan. Visual Box, ett dövlett medieföretag från Flandern, ser upp till Sverige som ett exempel inom dövkonst och media. Därför tog Visual Box chansen att delta i detta evenemang och undersöka varför media och kultur för döva i Sverige är så avancerade jämfört med Flandern.

Svenskt teckenspråk i medielagstiftningen

I Flandern finansieras det offentliga mediebolaget VRT (Vlaamse Radio och Televisionorganisation) av den flamländska regeringen. Ledningsavtalet, som revideras vart femte år, anger överenskommelserna mellan den flamländska regeringen och VRT. Sedan 2012 har det varit stipulerat att kvällsnyheterna

klockan 19:00 måste göras tillgängliga med (hörande) tolkar för nederländska - flamländskt teckenspråk, samt ett barnprogram med döva tolkar.

I Sverige finansieras tre olika offentliga medier av staten: SR (Sveriges Radio), SVT (Sveriges Television) och utbildningskanalen UR (Utbildningsradion). Medielagstiftningen i Sverige kräver att SVT och UR regelbundet producerar och sänder program på svenskt teckenspråk. Visual Box noterade att dessa program uteslutande skapas av döva individer, vilket skiljer sig från VRT tillvägagångssätt där teckenspråkstolkar används i vanliga program som produceras av hörande och icke-teckenspråkiga medarbetare. Till exempel presenteras tio minuters nyhetssändningar på svenskt teckenspråk av döva programledare från måndag till fredag på SVT. Dessutom finns det olika program för alla åldrar, som en matlagningsshow som spelades in live från kryssningsfartyget i samband med firandet av Dövas Dag 2024 och sändes på svensk TV. "Vi måste främst producera programmen på svenskt teckenspråk och tillhandahålla undertexter för att öka tillgängligheten för en bredare publik," förklarar Martina Glovestam Kvist, en medarbetare på UR.

Program av, för och om döva

Detta breda utbud av program på svenskt teckenspråk ger utmärkta jobbomgångar för döva och hörselskadade anställda inom den svenska mediebranschen. På både SVT och UR arbetar omkring 15 till 20 teckenspråkiga medarbetare, varav de flesta är döva. "Dessutom är vår chef också döv," tillägger Niclas Martinsson, en döv representant från UR, entusiastiskt.

På 1990-talet började man producera Tyst Teve, vilket är svenska för "döv television". "Detta skapades av den svenska dövgemenskapen själv innan SVT tog över det," förklarar Elias Tebibel, en döv medarbetare på SVT. SVT:s program på svenskt teckenspråk tittas inte bara på av döva personer, utan lockar i allt högre grad även hörande tittare, vilket ökar medvetenheten om dövsamhället. "Våra program är inte bara för döva, utan handlar om dem," förklarar Matilda Bergman Bergkrantz, en döv medarbetare på SVT. "Till exempel producerar vi ett roligt dejtingprogram, men det innehåller också information om dövvärlden."

I Flandern har dövgemenskapen under decennier efterfrågat program om döva. Visual Box har endast lyckats sända två av sina ungdomsprogram på flamländskt teckenspråk på nationell TV vid två tillfällen, men detta har varit sporadiskt. Medan

dövledda medieföretag i Flandern känner att de får lite förtroende från den offentliga mediekanalerna VRT, är situationen annorlunda i Sverige. Mona Riis, VD för det dövledda medieföretaget Teckenbro, där SVT ofta outsourcar projekt, förklarar: "Det döva ekosystemet är verkligen viktigt. Jag har märkt detta under en längre tid, precis som här vid informationsbåsen på Dövas Dag. Den döva publiken tenderar att stödja döva företag här och är ofta tveksam och misstroende mot hörande företag. Döva företag får alltså mycket stöd från dövgemenskapen här."

Strukturellt stöd för svensk dövteater

Förra året organiserade Visual Box, i samarbete med Flamländska Teckensspråkscentret, en Teckenfestival för första gången, där publiken kunde njuta av olika scenkonstföreställningar på flamländskt teckenspråk under en kväll. Frågan är om det finns tillräckliga ekonomiska resurser för att organisera detta mer regelbundet. Dessutom har de flesta dövteatrar, som ofta är kopplade till lokala dövföreningar, stängts ner i Flandern. I Sverige är det däremot lagstadgat att stödja svensk dövteater. Ylva Björklund och André Jensen från Tyst Teater, en del av den nationella teaterorganisationen Riksteatern i Sverige, förklarar: "För att göra vår konst på teckenspråk tillgänglig för en bredare publik, involverar vi också hörande skådespelare. När vi vill uppträda med vår teatergrupp på olika kulturplatser är de ofta tveksamma om det är helt på teckenspråk eftersom de tror att det skulle locka färre åskådare. Därför inkluderar vi hörande personer. De är inte tolkar, utan hörande skådespelare som uppträder på scen med oss."

En lärdom för Flandern

De insikter som Visual Box fått under Dövas Dag kan vara avgörande för den fortsatta utvecklingen av dövkonst och media i Flandern. "Det vi särskilt behöver minnas är att inkludering inte nödvändigtvis innebär att vi måste se på mainstreammedia eller teater med en teckenspråkstolk," förklarar Jaron Garitte från Visual Box. "Det kan också vara tvärtom: en teater eller media om döva, men också tillgänglig för hörande tittare."

Den 15 september klockan 10:00 återvände kryssningsfartyget till Stockholm, vilket markerade slutet på Dövas Dag 2024 i Sverige. Håll utkik efter fler uppdateringar från Deaf Journalism Europe (DJE) om hur våra partners utforskar dövgemenskaper i andra länder.

KFC:s anställda i Indien lär sig teckenspråk

2 oktober 2024

Foto: KFC

Snabbmatskedjan KFC India har lanserat en obligatorisk teckenspråksutbildning för sina över 17 000 anställda. Initiativet gjordes i samband med den internationella dagen för teckenspråken i världen. Dessa 17 000 anställda omfattar både restaurangpersonal och företagsanställda, spritt över 240 städer och 1 200 restauranger i landet.

Utbildningen, som är en del av KFC Indias Kshamata-program där syftet är att skapa en arbetsmiljö som är tillgänglig för alla, i synnerhet kvinnor samt döva och hörselskadade. Genom Kshamata-programmet har KFC India som mål att fördubbla antalet döva och hörselskadade anställda till 2026.

Teckenspråksutbildningen är utformad i samarbete med teckenspråksexperter och syftar till att ge alla anställda grundläggande kunskaper i indiskt teckenspråk (ISL). Programmet fokuserar på att lära sig alfabetet, vanliga hälsningsfraser och viktiga ord för att kunna föra enklare konversationer på teckenspråk.

KFC India lanserade sin #SpeakSign kampanj 2021 där de ville sprida användningen av indiskt teckenspråk. Vid samma tidpunkt ifjol införde KFC India en specialdesignad behållare för deras mat med olika ord och fraser på indiskt teckenspråk. Årets initiativ är en förlängning av denna kampanj och förutom att initiera en teckenspråksutbildning för sina anställda har KFC India i år också lanserat en interaktiv teckenspråkskiosk på utvalda platser i New Delhi och Gurugram. Genom dessa kiosker kan besökare lära sig att beställa populära maträtter på teckenspråk.

VD för KFC India, Moksh Chopra, berättar för nyhetssajten BW Hotelier att detta initiativ är ett viktigt steg mot att göra restauranger mer välkomnande och öppna för både anställda och kunder.

Tine Hedin

nyhet@teckenbro.com

Döv tiger misstänkt för att ha dödat 10 människor i Indien

2 oktober 2024

Foto: Adobe stock

En tiger som anklagats för att ha dödat tio personer i Pilibhits tigerreservat i Uttar Pradesh, Indien, kan vara döv. Detta upptäcktes när tigern bedövades den 24 september av skogsvakter under en pågående räddningsoperation.

Under räddningen märkte man att tigern inte reagerade på ljud, vilket väckte misstankar om att den kunde ha någon hörselnedsättning. Anledningen tros vara att tigern kan ha utsatts för långvarigt buller, exempelvis från fyrverkerier och tutor som bybor använder för att skrämman bort djur.

Enligt Manish Singh, ansvarig skogsvaktare, är detta första gången man har rapporterat en tiger med misstänkt hörselnedsättning. Tigerns fotavtryck, som var 14 × 14 cm stora, har kopplats till minst tio dödsfall. Det senaste inträffade den 9 september i skogen nära byn Banskhera.

Trots hörselskadan uppgav veterinär Dr. Daksh Gangwar att tigern annars var vid god hälsa utan synliga skador. Tigern hålls nu under observation i reservatet och en rapport har skickats till Uttar Pradeshs chef för vilda djur för vidare medicinska undersökningar.

Tigern har orsakat oro i sex byar i Kalinagar-området, där invånarna tvingats hålla barnen inomhus och vara på sin vakt. Möten mellan människor och vilda djur är fortfarande en stor oro i regionen, vilket gör att byborna lever i ständig rädsla.

Kenny Åkesson

FC Barcelona firar dövvecka med teckenspråkshymn

2 oktober 2024

Foto: Adobe stock

I ett hyllningsinitiativ till dövsamhället framförde FC Barcelona sin ikoniska hymn på teckenspråk vid en match i Barcelona, Spanien. Detta var i samband med den internationella dövveckan och internationella dagen för teckenspråken i världen, samt klubbens 125-års jubileum.

En kör från Barcelonas Kultur- och fritidscenter för döva tillsammans med dövas supporterklubb i Barça framförde den älskade Barça-sången på teckenspråk på planen. I en symbolisk handling introducerade de även ett nytt tecken för "Barça". Initiativet genomfördes i samarbete med organisationen Visualfy, som utvecklar tekniska lösningar för döva och hörselskadade.

I samband med firandet fick döva barn från klubben och den katalanska föreningen för familjer och personer med hörselnedsättning (ACAPPS) möjlighet att gå ut på planen tillsammans med spelarna.

Flera spelare, inklusive Jules Koundé och Ona Batlle, deltog i en kampanjvideo där fansen uppmanades lära sig hymnen på teckenspråk. På så sätt vill FC Barcelona visa att de är villiga att skapa nya möjligheter för dövsamhället där teckenspråket är en viktig del av kommunikationen både på och utanför planen.

Tine Hedin

nyhet@teckenbro.com

Europeisk konferens om teckenspråkstolkning

2 oktober 2024

Foto: EFSLI

Mellan 12-15 september 2024 hölls en konferens av det Europeiska Forumet för Teckenspråkstolkare (EFSLI) i Turin, Italien. Temat för konferensen var "Jag har en kvalificerad tolkutbildning, vad händer nu?"

Över 300 deltagare kom till EFSLI-konferensen i Turin som arrangerades av Nationella föreningen för teckenspråkstolkare (ANIMU). Konferensprogrammet innehöll olika föreläsningar och seminarier inom teckenspråkstolkning, ledda av experter från olika europeiska länder, såsom Nederländerna, Polen, Storbritannien, Italien, Belgien och Spanien.

Deltagarna fick lyssna på föreläsningar som handlade bland annat om hållbarheten i yrket som teckenspråkstolk. Där lyfte man fram behovet av att skapa förutsättningar som möjliggör karriärutveckling och professionell utveckling för tolkar. Också självreflektion, viktiga budskap om välbefinnande, professionell handledning och stöd för en lång och hälsosam karriär som tolk. Övriga ämnen handlade om kopplingen mellan professionalism och kvalitet inom tolkning där föreläsaren presenterade hur teori och praktik möts i tolkyrket. Det fanns även en föreläsning som fokuserade på distanstolkning och hur framtiden ser ut kring den typen av tolkning.

Nästa års EFSLI konferens kommer att ske i Portugal i september.

Juraj Holéczy, Správy SPJ

Översatt och redigerad av Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Dövas Dag 2024 i Sverige: Teckenspråk genom livet

2 oktober 2024

Filmen är på internationella tecken men man kan välja svenska som undertext.

Den andra dagen av Dövas Dag 2024 förde oss till Helsingfors, Finland, där kryssningsfartyget tillfälligt lagt till. Ombord besöker många döva individer informationsbåsen, medan årets tema, "Teckenspråk genom livet", står i centrum. Sedan 2012 har detta varit visionen för Stockholms Dövas Förening. Med detta motto vill styrelsen betona att teckenspråk är avgörande för döva och hörselskadade personer, från födseln till deras sista år, för att de ska kunna ta del av alla aktiviteter i sina dagliga liv. Visual Box undersöker om detta verkligen är fallet i praktiken i Sverige.

Verkligheten bakom mottot "Teckenspråk genom livet"

I Sverige diagnostiseras döva och hörselskadade bebisar med hörselnedsättning direkt efter födseln. Även om cochleaimplantat (CI) ofta väljs som en första lösning ur medicinsk synvinkel, förespråkar Sveriges Dövas Riksförbund för att teckenspråk ska erbjudas från dag ett. "Teknologi är inte en livslång lösning," säger Joakim Hagelin Adeby, vice ordförande i Sveriges Dövas Riksförbund. "Det måste finnas ett heltäckande erbjudande som inkluderar teckenspråk för döva från födseln, så att de kan göra egna val senare och inte introduceras till teckenspråk för sent."

Trots att Sverige är en ledare inom dövundervisning jämfört med andra skandinaviska länder, märks en tydlig minskning i antalet döva barn som skrivs in i dövskolor. Många barn integreras nu i vanliga skolor. "Vi behöver fråga oss hur deras mentala välbefinnande, sociala kontakter och mer kommer att stödjas framöver," tillägger vice ordföranden. I våras ändrade den flamländska regeringen sitt grundutbildningsdekret för att införa en språksektion för nederländska - flamländskt teckenspråk och nederländska, vilket möjliggör för döva och hörselskadade barn i Flandern att få en omfattande tvåspråkig utbildning. Men, precis som i Sverige, betonar Doof Vlaanderen, den nationella föreningen för döva i Flandern (Belgien), också att tillgång till teckenspråk måste säkerställas i tidig barndom för en mer framgångsrik utbildning och senare livsskeden.

Den juridiska statusen för svenskt teckenspråk

År 2006 erkändes flamländskt teckenspråk (Vlaamse Gebarentaal) av den flamländska regeringen. Detta erkännande är dock endast symboliskt och innebär inte att teckenspråksanvändare i Flandern får alla teckenspråksrättigheter. Svenskt teckenspråk är det första teckenspråket i världen som officiellt erkändes av den svenska regeringen 1981. Detta erkännande var en viktig milstolpe för den svenska dövgemenskapen och har lett till betydande förbättringar inom utbildningen för döva. Trots detta erkännande har svenskt teckenspråk inte samma juridiska skydd som andra minoritetsspråk i Sverige. "Detta erkännande garanterar inte automatiskt alla teckenspråksrättigheter för döva i Sverige," påpekar vice ordföranden. "Till exempel är rätten till teckenspråkstolkar inte tvingande. Det finns ingen stark juridisk grund för det."

Sveriges Dövas Riksförbund strävar efter att stärka den juridiska statusen för svenskt teckenspråk för att säkerställa att alla teckenspråksrättigheter för döva individer skyddas på ett effektivt sätt.

Även om det ofta antas i Belgien att teckenspråksrättigheterna i Sverige är väl etablerade, finns det fortfarande utmaningar även där. Den juridiska statusen för svenskt teckenspråk verkar vara starkare än den för flamländskt teckenspråk, som endast är symboliskt erkänt i Belgien. Dessutom är det anmärkningsvärt att dövteater och media i Sverige får mer strukturell finansiering. Vi kommer att undersöka detta vidare i nästa artikel.